

Sammanfattning av

ENERGIDEKLARATION

Sågverksgatan 112, 122 41 Enskede
Stockholms stad

Nybyggnadsår: 1945

Energideklarations-ID: 847531

DENNA BYGGNADS
ENERGIKLASS

Energiprestanda:

87 kWh/m² och år

**Krav vid uppförande av
ny byggnad [mars 2015]:**

Energiklass C, 50 kWh/m² och år

Uppvärmningssystem:

Markvärmepump (el) och
eldningsolja

Radonmätning:

Utförd

Ventilationskontroll (OVK):

Utförd

Åtgärdsförslag:

Har lämnats

Energideklarationen är utförd av:

Per Edsbäcker, Actava AB,
2018-05-28

Energideklarationen är giltig till:

2028-05-28

**Energideklarationen i sin helhet
finns hos byggnadens ägare.**

För mer information:

www.boverket.se/energideklaration

Sammanfattningen är upprättad enligt
Boverkets föreskrifter och allmänna råd
(2007:4) om energideklaration för byggnader.

Byggnadens ägare - Kontaktuppgifter

Ägarens namn Brf Stämpelyxan	Organisationsnummer 769607-1559	Utländsk adress ☐
Adress Sågverksgatan 112	Postnummer 122 41	Postort Enskede
Land	Telefonnummer	Mobiltelefonnummer
E-postadress		

Byggnadens ägare - Övriga
Byggnaden - Identifikation

Län Stockholm	Kommun Stockholm	O.B.S! Småhus i bostadsrätt ska deklarerars av bostadsrättsföreningen. ☐ Egna hem (privatägda småhus)	
Fastighetsbeteckning (anges utan kommunnamn) Stämpelyxan 13		Egen beteckning	
Husnummer 1	Prefix byggnadsid 1	Byggnadsid 697168	Orsak till avvikelse Adressuppgifter är fel/saknas ☒
Adress Sågverksgatan 112	Postnummer 12241	Postort Enskede	Huvudadress ☒
Adress Sågverksgatan 114	Postnummer 12241	Postort Enskede	Huvudadress ☐
Adress Sågverksgatan 116	Postnummer 12241	Postort Enskede	Huvudadress ☐

Byggnaden - Egenskaper

Typkod 320 - Hyreshusenhet, bostäder		Byggnadskategori Flerbostadshus	
Byggnadens komplexitet ☒ Enkel ☐ Komplex		Byggnadstyp Friliggande	
		Nybyggnadsår 1945	
Atemp mätt värde (exkl. Avarmgarage) 1426 m ²		Verksamhet Fördela enligt nedan:	
Avarmgarage _____ m ²		Procent av Atemp (exkl. Avarmgarage)	
Antal källarplan uppvärmda till >10°C (exkl. garageplan) 1		Bostäder (inkl. biarea, t.ex. trapphus och uppvärmd källare) <input type="text" value="100"/>	
Antal våningsplan ovan mark 3		Hotell, pensionat och elevhem <input type="text"/>	
Antal trapphus 3		Restaurang <input type="text"/>	
Antal bostadslägenheter 19		Kontor och förvaltning <input type="text"/>	
Finns till övervägande del lägenheter med boarea om högst 35 m ² vardera? ☐ Ja ☒ Nej		Butiks- och lagerlokaler för livsmedelshandel <input type="text"/>	
Projekterat genomsnittligt hygieniskt uteluftsflöde i lokalbyggnader _____ l/s,m ²		Butiks- och lagerlokaler för övrig handel <input type="text"/>	
Finns installerad eleffekt >10 W/m ² för uppvärmning och varmvattenproduktion ☒ Ja ☐ Nej		Köpcentrum <input type="text"/>	
Är byggnaden skyddad som byggnadsminne? ☒ Nej ☐ Ja enligt 3 kap KML ☐ Ja enligt SBM-förordningen		Vård, dygnet runt <input type="text"/>	
Är byggnaden en sådan särskilt värdefull byggnad som avses i 8 kap 13 § PBL? ☐ Nej ☒ Ja, är utpekad i detaljplan eller områdesbestämmelser ☐ Ja, är utpekad i annan typ av dokument ☐ Ja, egen bedömning		Vård, dagtid (samt serviceboende, frisersalong o. dyl) <input type="text"/>	
		Skolor (förskola-universitet) <input type="text"/>	
		Bad-, sport-, idrottsanläggningar (ej utomhusarenor) <input type="text"/>	
		Teater-, konsert-, biograflokaler och övriga samlingslokaler <input type="text"/>	
		Övrig verksamhet - ange vad <input type="text"/>	
		Summa <input type="text" value="100"/>	

Energianvändning

Verklig förbrukning Vilken 12-månadsperiod avser energiuppgifterna? (ange första månaden i formatet ÅÅMM) 1705 - 1804		Beräknad förbrukning Beräknad energianvändning anges för nybyggda/andra byggnader utan mätbar förbrukning och normalårskorrigeras ej ☐																																																																					
Hur mycket energi har använts för värme och komfortkyla angivet år (ange mätt värde om möjligt)? Angivna värden ska inte vara normalårskorrigerade		Omvandlingsfaktorer för bränslen i tabellen nedan gäller om inte annat uppmätts:																																																																					
<table border="0"> <tr> <td></td> <td></td> <td>Mätt värde</td> <td>Fördelat värde</td> </tr> <tr> <td>Fjärrvärme (1)</td> <td><input type="text"/></td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Eldningsolja (2)</td> <td><input type="text" value="20000"/></td> <td>kWh</td> <td>☒</td> </tr> <tr> <td>Naturgas, stadsgas (3)</td> <td><input type="text"/></td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Ved (4)</td> <td><input type="text"/></td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Flis/pellets/briketter (5)</td> <td><input type="text"/></td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Övrigt biobränsle (6)</td> <td><input type="text"/></td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>El (vattenburen) (7)</td> <td><input type="text"/></td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>El (direktverkande) (8)</td> <td><input type="text"/></td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>El (luftburen) (9)</td> <td><input type="text"/></td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Markvärmepump (el) (10)</td> <td><input type="text" value="90840"/></td> <td>kWh</td> <td>☒</td> </tr> <tr> <td>Värmepump-frånluft (el) (11)</td> <td><input type="text"/></td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Värmepump-luft/luft (el) (12)</td> <td><input type="text"/></td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Värmepump-luft/vatten (el) (13)</td> <td><input type="text"/></td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Energi för uppvärmning och varmvatten¹ (Σ1)</td> <td><input type="text" value="110840"/></td> <td>kWh</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Varav energi till varmvattenberedning</td> <td><input type="text" value="14260"/></td> <td>kWh</td> <td>☒</td> </tr> <tr> <td>Fjärrkyla (14)</td> <td><input type="text"/></td> <td>kWh</td> <td>☐</td> </tr> </table>				Mätt värde	Fördelat värde	Fjärrvärme (1)	<input type="text"/>	kWh	☐	Eldningsolja (2)	<input type="text" value="20000"/>	kWh	☒	Naturgas, stadsgas (3)	<input type="text"/>	kWh	☐	Ved (4)	<input type="text"/>	kWh	☐	Flis/pellets/briketter (5)	<input type="text"/>	kWh	☐	Övrigt biobränsle (6)	<input type="text"/>	kWh	☐	El (vattenburen) (7)	<input type="text"/>	kWh	☐	El (direktverkande) (8)	<input type="text"/>	kWh	☐	El (luftburen) (9)	<input type="text"/>	kWh	☐	Markvärmepump (el) (10)	<input type="text" value="90840"/>	kWh	☒	Värmepump-frånluft (el) (11)	<input type="text"/>	kWh	☐	Värmepump-luft/luft (el) (12)	<input type="text"/>	kWh	☐	Värmepump-luft/vatten (el) (13)	<input type="text"/>	kWh	☐	Energi för uppvärmning och varmvatten¹ (Σ1)	<input type="text" value="110840"/>	kWh		Varav energi till varmvattenberedning	<input type="text" value="14260"/>	kWh	☒	Fjärrkyla (14)	<input type="text"/>	kWh	☐	Eldningsolja 10 000 kWh/m ³ Naturgas 11 000 kWh/1 000 m ³ (effektivt värmevärde) Stadsgas 4 600 kWh/1 000 m ³ Pellets 4 500-5 000 kWh/ton, beroende av träslag och fukthalt Källa: Energimyndigheten För övriga biobränsle varierar värmevärdet beroende av sammansättning och fukthalt. Det är expertens ansvar att omräkna bränslets vikt eller volym till energi på ett korrekt sätt.	
		Mätt värde	Fördelat värde																																																																				
Fjärrvärme (1)	<input type="text"/>	kWh	☐																																																																				
Eldningsolja (2)	<input type="text" value="20000"/>	kWh	☒																																																																				
Naturgas, stadsgas (3)	<input type="text"/>	kWh	☐																																																																				
Ved (4)	<input type="text"/>	kWh	☐																																																																				
Flis/pellets/briketter (5)	<input type="text"/>	kWh	☐																																																																				
Övrigt biobränsle (6)	<input type="text"/>	kWh	☐																																																																				
El (vattenburen) (7)	<input type="text"/>	kWh	☐																																																																				
El (direktverkande) (8)	<input type="text"/>	kWh	☐																																																																				
El (luftburen) (9)	<input type="text"/>	kWh	☐																																																																				
Markvärmepump (el) (10)	<input type="text" value="90840"/>	kWh	☒																																																																				
Värmepump-frånluft (el) (11)	<input type="text"/>	kWh	☐																																																																				
Värmepump-luft/luft (el) (12)	<input type="text"/>	kWh	☐																																																																				
Värmepump-luft/vatten (el) (13)	<input type="text"/>	kWh	☐																																																																				
Energi för uppvärmning och varmvatten¹ (Σ1)	<input type="text" value="110840"/>	kWh																																																																					
Varav energi till varmvattenberedning	<input type="text" value="14260"/>	kWh	☒																																																																				
Fjärrkyla (14)	<input type="text"/>	kWh	☐																																																																				
Finns solvärme? ☐ Ja ☒ Nej		Ange solfångararea <input type="text"/> m ² Beräknad energiproduktion <input type="text"/> kWh/år																																																																					
Finns solcellssystem? ☐ Ja ☒ Nej		Ange solcellsarea <input type="text"/> m ² Beräknad elproduktion <input type="text"/> kWh/år																																																																					
Ort (Energi-Index) Stockholm		Normalårskorrigerat värde (Energi-Index) ⁸ 123373 kWh																																																																					
Energiförbrukning 87 kWh/m ² , år		...varav el 72 kWh/m ² , år																																																																					
Referensvärde 1 (enligt nybyggnadskrav) 50 kWh/m ² , år		Referensvärde 2 (statistiskt intervall) 82 - 100 kWh/m ² , år																																																																					

¹ Summa 1-13 (Σ1)

² Den el som ingår i fastighetsenergin

³ Den el som ingår i hushållsenergin

⁴ Den el som ingår i verksamhetsenergin

⁵ Beräkning av värdet sker med utgångspunkt i vilket energislag och typ av kylsystem som används (se Boverkets byggregler, BFS 2008:20 och BFS 2011:6)

⁶ Enligt definition i Boverkets byggregler (Summa 1-15, 18-19 (Σ3))

⁷ Den el som ingår i byggnadens energianvändning (Summa 7-13,15,18-19 (Σ4))

⁸ Underlag för energiförbrukning

Uppgifter om ventilationskontroll

Finns det krav på återkommande ventilationskontroll i byggnaden?	☒ Ja	☐ Nej			
Typ av ventilationssystem	☐ FTX	☐ FT	☐ F med återvinning		
	☐ F	☒ Självdrag			
Är ventilationskontrollen utförd vid tidpunkten för energideklarationen?	☒ Ja	☐ Nej	☐ Delvis ¹⁰	<input type="text"/>	% utan anmärkning

¹⁰ Avser när byggnaden har fler ventilationsaggregat

Uppgifter om luftkonditioneringsystem

Finns luftkonditioneringsystem med nominell kyleffekt större än 12kW?	☐ Ja	☒ Nej
---	--------------------------	--------------------------------------

Uppgifter om radon

Är radonhalten mätt?	☒ Ja	☐ Nej
Radonhalt	Typ av mätning	Datum för radonmätning
210 Bq/m3	Långtidsmätning enligt SSM	2014-12-15

Utförda energieffektiviseringsåtgärder sedan föregående energideklaration

Utförd åtgärd (Dekl.id: 847531)

Styr- och reglerteknik	Installationsteknik	Byggnadsteknik
<p>Värme</p> <p>☐ Nya radiatorventiler</p> <p>☐ Injustering av värmesystem</p> <p>☐ Tids-/behovsstyrning av värmesystem</p> <p>☐ Rengöring och/eller luftning av värmesystem</p> <p>☐ Maxbegränsning av innetemperatur</p> <p>☐ Ny inomhusgivare</p> <p>☐ Byte/installation av tryckstyrda pumpar</p> <p>☐ Annan åtgärd</p> <p>Ventilation</p> <p>☐ Injustering av ventilationssystem</p> <p>☐ Tidsstyrning av ventilationssystem</p> <p>☐ Behovsstyrning av ventilationssystem</p> <p>☐ Byte/installation av varvtalsstyrda fläktar</p> <p>☐ Annan åtgärd</p> <p>Belysning, kylning m.m.</p> <p>☐ Tids-/behovsstyrning av belysning</p> <p>☐ Tids-/behovsstyrning av kyla</p> <p>☐ Annan åtgärd</p>	<p>☐ Varmvattenbesparande åtgärder</p> <p>☐ Energieffektiv belysning</p> <p>☐ Isolering av rör och ventilationskanaler</p> <p>☐ Byte/installation av värmepump</p> <p>☐ Byte/installation av energieffektiva värmekälla</p> <p>☐ Byte/komplettering av ventilationssystem</p> <p>☐ Återvinning av ventilationsvärme</p> <p>☐ Installation av solvärme</p> <p>☐ Installation av solceller</p> <p>☐ Annan åtgärd</p>	<p>☐ Tilläggsisolering vindsbjälklag/tak</p> <p>☐ Tilläggsisolering väggar</p> <p>☒ Tilläggsisolering källare/mark</p> <p>☐ Byte till energieffektiva fönster/fönsterdörrar</p> <p>☐ Komplettering fönster/fönsterdörrar med innerruta</p> <p>☐ Tätning fönster/fönsterdörrar/ytterdörrar</p> <p>☐ Annan åtgärd</p>
<p>Utfört år</p> <p>2010</p>		
<p>Beskrivning av åtgärden</p> <p>Omdränering med utvändig fuktisolering.</p>		

Rekommendationer om kostnadseffektiva åtgärder

Åtgärdsförslag (Dekl.id: 847531)

Styr- och regler teknisk	Installationsteknik	Byggnadsteknik
<p>Värme</p> <p>☐ Nya radiatorventiler</p> <p>☐ Injustering av värmesystem</p> <p>☐ Tids-/behovsstyrning av värmesystem</p> <p>☐ Rengöring och/eller luftning av värmesystem</p> <p>☐ Maxbegränsning av innetemperatur</p> <p>☐ Ny inomhusgivare</p> <p>☐ Byte/installation av tryckstyrda pumpar</p> <p>☐ Annan åtgärd</p> <p>Ventilation</p> <p>☐ Injustering av ventilationssystem</p> <p>☐ Tidsstyrning av ventilationssystem</p> <p>☐ Behovsstyrning av ventilationssystem</p> <p>☐ Byte/installation av varvtalsstyrda fläktar</p> <p>☐ Annan åtgärd</p> <p>Belysning, kylning m.m.</p> <p>☐ Tids-/behovsstyrning av belysning</p> <p>☐ Tids-/behovsstyrning av kyla</p> <p>☐ Annan åtgärd</p>	<p>☐ Varmvattenbesparande åtgärder</p> <p>☐ Energieffektiv belysning</p> <p>☐ Isolering av rör och ventilationskanaler</p> <p>☐ Byte/installation av värmepump</p> <p>☐ Byte/installation av energieffektiva värmekälla</p> <p>☐ Byte/komplettering av ventilationssystem</p> <p>☐ Återvinning av ventilationsvärme</p> <p>☐ Installation av solvärme</p> <p>☐ Installation av solceller</p> <p>☐ Annan åtgärd</p>	<p>☒ Tilläggsisolering vindsbjälklag/tak</p> <p>☐ Tilläggsisolering väggar</p> <p>☐ Tilläggsisolering källare/mark</p> <p>☐ Byte till energieffektiva fönster/fönsterdörrar</p> <p>☐ Komplettering fönster/fönsterdörrar med innerruta</p> <p>☐ Tätning fönster/fönsterdörrar/ytterdörrar</p> <p>☐ Annan åtgärd</p>
<p>Minskad energianvändning</p> <p>9700 kWh/år</p>	<p>Kostnad per sparad kWh</p> <p>0,19 kr/kWh</p>	
<p>Beskrivning av åtgärden</p> <p>Tilläggsisolering av vindsbjälklag.</p> <p>För att minska energiförlusterna kan en tilläggsisolering av vindsbjälklaget utföras. Det är ofta en enkel åtgärd om vinden är åtkomlig. En tilläggsisolering av vindsbjälklaget medför en avkylning av vinden vilket kan vara negativt ur fuktsynpunkt. Om vinden ska tilläggsisoleras bör man tänka på att vindsbjälklaget bör ha en ångspärr samt att man har en kontrollerad ventilation i byggnaden som skapar ett undertryck (för att minska fukttransporten från inomhusluften till vinden).</p> <p>Besparingspotentialen är cirka 10 % av energibehovet för uppvärmning förutsatt 150 mm isolering före och 500 mm efter åtgärd.</p> <p>Investeringskostnad: Material- och arbetskostnad: cirka 200 kr/kvm. Antaget totalt cirka 70 000 kr. Detta är endast en uppskattning och offert bör tas in från isolerföretag.</p> <p>Besparing per år: 12 500 kr. Pay-off-tid: Mindre än 6 år.</p>		

Övrigt

Har byggnaden deklarerats tidigare?	☒ Ja ☐ Nej
Har byggnaden besiktigats på plats?	Vid nej, vilket undantag åberopas <div style="background-color: #cccccc; height: 20px; width: 100%;"></div>
☒ Ja ☐ Nej	Kommentar En besiktning har utförts för att utreda möjligheten att rekommendera kostnadseffektiva energiåtgärder.

Annat arbete med hänvisning till hälsa och miljö som utförts på byggnaden, t.ex. miljöklassning, enkäter eller kommentarer till energideklarationsuppgifterna
<p>Total angiven energianvändning för aktuell period är 105 016 kWh el och oljeförbrukning 20 000 kWh (2 kubikmeter). Kallvattenförbrukning 2 030 m³.</p> <p>Energiförbrukning för varmvatten beräknas utifrån kallvattenförbrukning och normaliseras (räknas upp eller ner) för att motsvara en normal förbrukning utifrån byggnadens storlek. Energiförbrukningen har normaliserats med -1 371 kWh (vattenförbrukningen är något högre än normen).</p> <p>Avdrag på energianvändningen har gjorts för tvättstuga (uppskattat 8 527 kWh).</p> <p>Byggnaden värms med bergvärme, fabrikat IVT Greenline G35 U, tillverkad 2007(normal livslängd cirka 15-20 år). Som spets till bergvärmerna används oljepanna, fabrikat Parca Typ 500, tillverkad 1990 (normal livslängd drygt 20 år). Fördelen att använda olja som spetsvärme är att man inte behöver ha lika stor huvudsäkring som man hade behövt vid spets med elpanna. Det är en stor kostnad att ha en onödigt stor huvudsäkring samt att elnätet i området ibland inte har så stor kapacitet.</p> <p>Tappvarmvattentemperatur uppmättes i lgh 1001 i nr 112 till 53,8 grader. Rekommenderat är över 50 grader och maximalt 60 grader vid tappställe. Inomhustemperatur mättes inte eftersom det var 22 grader utomhus vid besiktningstillfället.</p> <p>Radon: Föreningen har utfört ett flertal radonmätningar där de allra flesta ligger under gränsvärdet. Ovan redovisat värde är det högsta årsmedelvärdet.</p>

Annat arbete med hänvisning till hälsa och miljö som utförts på byggnaden, t.ex. miljöklassning, enkäter eller kommentarer till energideklarationsuppgifterna
<p>Byggnaden har äldre tvåglasfönster (även äldre otät källardörr noterades). Nya fönster/dörrar är relativt dyra. Därför byts de inte ut endast av energibesparingsskäl utan endast om annat skäl föreligger, som ålder eller förslitning.</p> <p>Föreningen bör även titta på möjligheten att installera solceller på taken. Solceller har sjunkit i pris senaste åren samt att man kan få ett investeringsstöd. Solceller har dessutom lång livslängd och bidrar till minskat behov att köpt energi vilket innebär lägre kostnader och dessutom mindre miljöpåverkan. En utredning bör göras om hur eventuella solceller kan placeras samt hur mycket el de kan generera (beroende på takens lutning och väderstreck).</p> <p>Byggnaden är grönmarkerad i Stadsmuseets kulturhistoriska klassificering. Detta innebär att byggnaden har ett högt kulturhistoriskt värde och det betyder att bebyggelsen är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt. Detta måste självklart beaktas vid eventuellt fönsterbyte/källardörrsbyte/solcellsinstallation eftersom detta normalt förändrar byggnadens utseende.</p>

Expert

Förnamn	Efternamn	
Per	Edsbäcker	
Datum för godkännande	E-postadress	
2018-05-28	per.edsbacker@eminenta.se	
Certifikatnummer	Certifieringsorgan	Behörighetsnivå
SC0674-16	SP Certifiering	Normal
Företag		
Actava AB		

Till dig som äger eller driver en byggnad med ett större värmesystem

Cirka 40 % av den energi som används i Sverige, går till att värma våra byggnader. Genom att se till att drift, funktion och effektivitet är bra, både för enskilda delar och systemet som helhet, kan du spara både energi och pengar. Målet är att uppnå såväl god energiprestanda och minskade kostnader för dig som bra inomhusklimat för de som vistas i byggnaden.

Vilka åtgärder är mest lönsamma?

I nedanstående tabell finns tips på några åtgärder som ofta minskar energianvändningen för uppvärmning. Tillsammans med din energispecialist, servicefirma eller installatör kan du bedöma om åtgärden är möjlig för ditt system och lönsam att genomföra.

Åtgärd	Möjlig besparing	Långsiktig lönsamhet (LCC)	När är det lämpligt att genomföra åtgärden?	Hur gör man?
Installation av tryckstyrda cirkulationspumpar inkl. sommarstopp	Upp till 85 %	Mycket lönsamt	Höga elkostnader	Läs av effekten på pumpen och räkna med 3000 h mindre drift
Byte av gamla radiator-termostater	10-30 %	Mycket lönsamt	Ojämn temperatur inne	Bytet kan nästan alltid ske utan att systemet tappas ur
Förändra styrning av varmvattentemperaturen.	10-20%	Kan vara lönsamt	Höga driftskostnader	Mät upp tappvarmvattenförbrukningen och se om det är möjligt att beredaren hålls på 60 °C istället för 80 °C
Följ drift- och skötsel-anvisningar	10-50 %	Mycket lönsamt	Förebyggande minst en gång per år	Anvisningar ska finnas både för det man gör själv och för det en fackman ska göra
Kombinera användning av kylmaskin och värmepump	50-100 % av energibehovet	Mycket lönsamt	Objekten har behov av både kyla och värme	Mät åtgång av energi för uppvärmning och kyla och diskutera med fackman
Driftstrategi	10-20 % av energibehovet	Mycket lönsamt	Ska alltid övervägas	Kontrollera om anläggningen går dellastad.
Frekvensreglera pumpar och fläktar	10-30 % av energibehovet	Lönsamt	Vid varierande laster	Ta reda på motoreffekterna och diskutera med fackman.

Källa: *Energihandboken*, ISBN 978-91-633-3324-8, VVS-företagen, Kyl&Värmepumpföretagen, Svensk Ventilation och Isolerfirmornas förening, 2008

Mer information

På Energimyndighetens webbplats, energimyndigheten.se, finns både en broschyr om "Energieffektivisering i större värmesystem" som beskriver de tekniska systemen och vad du bör tänka på när du väljer lösning och ett infoblad som ger information om de ekonomiska och miljömässiga vinster som åtgärder i värmesystem kan ge. Där finns också kontaktuppgifter till din kommunala energi- och klimatrådgivare som kan ge dig individuella råd om vad du bör tänka på.

På webbplatsen energiaktiv.se kan du få hjälp att komma igång med arbetet och få stöd med allt från kartläggning till uppföljning. Energiaktiv.se är ett samarbete mellan Boverket, Jordbruksverket och Energimyndigheten.